

ТРАНЗИЦИОНИ ЕФЕКАТ КАО ОСНОВА СТВАРАЛАЧКОГ ФЕНОМЕНА

Резиме: Чини се да живимо златно доба експлозије слободе даровитости и свих дидактичких средстава за њено поспешивање. Даровити уметници, научници, стварају дидактичка средства којима се активира почетна искра успаване даровитости присутне у човеку. Нека дидактичка средства за поспешивање даровитости захтевају одређену културу, овладавање техникама, методама – описењавање, обука за компјутере и слично, док уметничка средства, свих профила, стваралачку иницијацију могу подстаћи спонтаним искуством.

Данас се убрзава искуство постмодерне праксе и све доступнија и лакша употреба електронских дидактичких средстава, чијом употребом стичемо чаробно искуство личних даровитости, нажалост за огромну већину у зачараном кругу симулакрума који не јача животну позицију. Уметничка дела као исконска непосредна дидактичка средства подстицања даровитости као циљ и искуство постају све маргиналнија. Свет препознаје информацију, а не доживљава њен суптилни уткани код уметничког квалитета који једноставно никако да уђе у наше видно поље.

Истовремено и незауостављиво, стваралачка страст превратничке даровитости цвета у делима деце предшколског узраста. И мада то остаје пуки докуменат њиховог, на пример, ликовног развоја, спонтана, а редовна појава високих ликовних домета говори о чињеници да се даровитост не може тек тако обезоружати и да ћемо можда у тим радовима, иако дефинитивно животно заморени, наћи почетну личну страст за повратак у стварни живот и из фантомског простора, видео игара, контакта у мрежи и слично.

Кључне речи: деље стваралаштво, интраперсонална даровитост, превратничка страст, уметност као дидактичко средство.

Расправе о стваралаштву теже објективности мисаоних процеса као тока глатких информација које доживљавају драматичну, мистичну или мистериозну трансформацију и дају парадоксалне информације које називамо открићима или продуктима стваралачког ума. Свака наша мисао је плод деценијских вежби доследности и вероватноће поверења у самоперцепцију и саморефлексију, то је рутинирано бављење чистим продуктима, екстрактом мисаоно-хемијских бесконачно комплексних процеса у које не можемо имати увид.

¹ vsvasbiblioteka@hemo.net

Свакако, иако не знамо да постоји стална пракса од када се појавио човек и прва људска мисао, добили смо, у ствари, способност да уочимо информацију о карактерима информације, а не само симболично доследан податак. То је чудесни интроспективни сензибилитет. Пре него што је ико знао шта је хемија, шта је ћелија, читали смо, запажали, осећали танане промене на потћелијском нивоу и искусили драматичне ефекте парадоксалне хемије у облику стваралаштва. Та искуства била су тако неочекивана и снажна, а и објективна потреба да савлада глас човека, као самог Бога, јер је неухватљивост и опирање рутини креативног сазнања наша самосвесност, и делове личности, које пука рутина чини да тај раскорак нас чини божанским или чак оностраним како то савремена физика нуди: дејство квантне физике, космичке струне, спиновање, законе теорија релевантности и остало. Све је то искуство које је истог реда као и употреба хемијских стимуланса, опијата који, у односу на уметничка искуства и њихову суптилност, гађају у само средиште ћелијску стимулацију. Прво личи на тепих бомбардовање, а стваралаштво је снајперско гађање поленовим прахом у мајушну башту где ће да проклија.

Сироти Фројд као да је анализирао психологију компјутера, а не човека, а и како је могао другачије. Ми не командујемо нашим мислима, већ иницирамо хемију која нам их приводи. Пуна су нам уста наше душе, а, у ствари, наша духовност је чудесна баријера којом се функционисање, служење нашег ума, нашој уљез-личности, стара и брани од наше трапавости, бахатости, незнања или насиља.

Када смо здрави, млади и јаки, наше мисли и њихови продукти дејства теку сами од себе, а када дође болест, и станице замирања хемије наше мисли спотичу се о степенице замирања које воде у таму. Тада постајемо свесни ко држи власт и узде наше духовности коју смо тако лако, лагодно, сујетно, бахато арчили и мешетарили. Мислимо да је глупост неспособност да користимо свој ум или, пак, неке унутрашње хемијске ускраћености и ограничења.

Искуство уметности макар на кратко ослобађа у ускраћеност и лимите глупости. Богати богатством не постају бесмртни, али сиромашне немаштина чини итетако смртним. Наша интроспекција није увид у дубоке мисли, већ у предмисли, у хармонију или дисхармонију хемије, у саму претпоставку физиологије појединачних мисли. То ми не видимо, али емоције, немушти сигнали за које нисмо усвојили шифру речи и даље остају дубока тајна која се, чак, ни не крије, већ напросто је недокучива, а сама је есенција наше суштине.

Наравно, бавимо се оним што је за нас корисно, поверењем у наше уходане мисли, а када ту нешто омане, немамо појма о шта смо се саплели, а саплели смо се о незнање, о потпуном игнорисању ткива и закона који омогућавају мисли. Мисли су дневни ожиљци на том ткиву и сан их хармонизује законима функционисања ткива. Наше мисли су структура настала из потребе комуникације и разумевања спољашњег света, као и мањим делом себе. Њихова структура носи неизбрисив печат, матрицу ткива из којег се капи информација цеде.

Говоримо са поносом о уоченим законима граматике. Закони граматике су трагови тока информације која показују како је, у ствари, дно реке у ком те информације теку. Граматика свих језика света чудесно је слична развиту у девијантном насиљу на ткиву језика које су, ко зна како, настајале. Она не указује на законе симбола језика којима се служимо, већ о природи хелијских процеса који то омогућавају и из чијег рада деловања језика настаје као некаква есенција. Граматика је, у ствари, у говорни језик утиснут језика језик којим се оглашава наше биће, тј. ткиво ума. Она није потребна да бисмо се разумели, већ је она напросто потребна да би језик уопште био могућ као производ ткива којјега ствара и разуме.

У компјутеру нема никакве интеракције између информације и проводника информације бакарне жице, полупроводника или светлосног кабла. Бескрајан број информација било какве модулације може пролазити компјутерским системима, а та суштина хардвера, механика и физика остану исти сем стварања и кварења употребљених материјала који немају везе са њиховом функцијом.

Наше мишљење је потпуно другачије. Далеко је више, чак и за информације које поправљају о извештавању о стању проводника – неурона, него о оним информацијама које смо ми, тј. наше мисли. Ако икада рачунар освоји ефекте наших стваралачких функција, то ће бити последица моћи и статистика квантног рачунара, а код нас је реч о драгоцености грешки где грешка система нараста и оплемењује њене основне задатке.

Вероватно све више животиња може имати искуство стваралаштва некакве интуиције, али у њиховом уму то нема ко да прочита – кора великог мозга и искуство говора – речи. Наше духовно биће чине сталне информације, однос информација нашег тока свести и ткива која имају мању или већу компатибилност са структуром или нечим таквим из тих информација.

Tomislav Suhecki, MA

Preschool Teacher Training College „Mihailo Palov”

Vrsac

TRANSITION EFFECT AS A BASIS OF CREATIVITY PHENOMENON

Summary: It seems that we are living in a golden age of the expansion of the freedom of giftedness and all didactic tools for its development. Gifted artists, scientists, create didactic tools with which the sleeping giftedness present in every person is awakened. Some didactic tools for encouraging giftedness need a certain culture, mastering of techniques, methods for becoming literate, learning to use a computer and so forth, while artistic means, of all types, can encourage creative initiative through spontaneous experience. Today the experience of postmodernism and the easily reachable and usable electronic didactic tools, with the usage of which we gain the magical experience of personal giftedness, unfortunately for the vast majority in the vicious circle of the simulacrum the poetry of life is not strengthened. Works of art as primordial didactic tools for encouraging giftedness, as a goal and experience are becoming marginalized. The world which recognizes information does not experience its own subtle intertwined artistic quality, which we are persistently failing to notice. At the same time the

creative passion unrelentlessly flourishes in the works of preschool children. And although it will remain just a document which gives us information about, for example, artistic development, the spontaneous, phenomenon of high visual arts achievements testifies to the fact that giftedness cannot easily be disarmed, and that we will perhaps in those works of art, although tired from the hassles of life, find the initial personal passion for the return to the real life away from the phantom space of video games, virtual connections etc.

Keywords: art as a didactic tool, child creative work, intrapersonal giftedness, overturning passion.

